

सर्गः ३

रघुर्भृशं वक्षसि तेन ताडितः पपात भूमौ
 सह सैनिकाश्रुभिः । निमेषमात्रादवधूय तद्व्यथा
 सद्योत्थितः सैनिकहर्षनिखनैः ॥ ६१ ॥ तथापि
 शस्त्रव्यवहारनिष्ठुरे विपक्षभावे चिरमस्य तस्थुषः।
 तुतोष वीर्यातिशयेन वृत्रहा पदं हि सर्वत्र गुणै
 निर्धीयते ॥ ६२ ॥ असह्यमद्रिष्वपि सारवत्तया न
 मे त्वदन्येन विसोढुमायुधं । अवेहि मां प्रीतमृते
 तुरङ्गमात् वरं वृणीष्वेति तमाह वासवः ॥ ६३ ॥

रघुरिति । रघुः वक्षसि अत्यर्थं तेन वज्रेण ताडितः
 सन् भूमौ पपात कैः सह सैनिकानां नेत्रस्य जलैः सह पुनः
 स रघुः सैनिकानां हर्षशब्दैः सह उत्थितः किं कृत्वा निमेष
 मात्रात् वज्रस्य व्यथां अवधूय तिरस्कृत्य ॥ ६१ ॥ तथेति । इन्द्रः
 अस्य रघोः वीर्यस्य पराक्रमस्य आधिक्येन तुतोष सन्तोषं
 प्राप किं रघोः वज्रकालं विपक्षभावे शत्रुत्वे स्थितस्य यद्यपि
 शस्त्राणां व्यवहारे निष्ठुरेऽपि शत्रुत्वे तथापि पराक्रमस्याधि
 क्येन इन्द्रः तुतोष यतः सर्वत्र शत्रौ मित्रे च गुणैः पदं
 स्थानं क्रियते अर्थतदिति भावः ॥ ६२ ॥ असह्यमिति । हे रघो
 तुरङ्गमात् अथात् ऋते विना मत्तः सकाशात् वरं वृणीष्व
 इति रघुं प्रति इन्द्रः आह पुनः हे रघो मां सन्तुष्टं त्वं
 जानीहि यतः मम वज्रं त्वत्तोऽन्येन सोढुं न शक्यते किं वज्रं
 सारवत्तया दृढतया अद्रिष्वपि पर्वतेष्वपि असह्यं ॥ ६३ ॥